

Մահվան դեպքերի մասին տեղեկությունները ստացվում են քաղաքացիական կացության մահվան վերաբերյալ ակտերի գրառումների հիման վրա, որոնք տրամադրվում են ՀՀ արդարադատության նախարարության քաղաքացիական կացության ակտերի գրանցման (ՔԿԱԳ) գործակալության տարածքային բաժիններից:

Մահացության ընդհանուր գործակիցը հաշվարկվում է որպես հաշվետու տարում արձանագրված մահվան դեպքերի և մշտական բնակչության միջին տարեկան թվաքանակի ցուցանիշների հարաբերություն, 1 000 բնակչի հաշվով:

Մահացության տարիքային գործակիցները բնութագրում են յուրաքանչյուր տարիքային խմբում մահացության միջին մակարդակը: Դրանք հաշվարկվում են հաշվետու տարվա ընթացքում, տվյալ տարիքում մահացածների թվաքանակի և ընթացիկ գնահատման արդյունքներով ստացված, համապատասխան տարիքի բնակչության միջին տարեկան թվաքանակի (մշտական բնակչություն) հարաբերությամբ:

Մահվան պատճառների մասին տեղեկատվության աղբյուր է հանդիսանում մահվան մասին բժշկի կողմից կազմված մահվան բժշկական վկայագրերում մահացության պատճառների վերաբերյալ կատարված գրանցումները: Հիշատակված փաստաթղթերը՝ մահվան վերաբերյալ ակտի հետ միասին, վիճակագրական մշակման համար տրամադրվում են վիճակագրական մարմիններին: Մինչև 2003թ. մահվան ակտերի մշակումն ըստ մահվան պատճառների իրականացվել է Առողջապահության համաշխարհային կազմակերպության կողմից ընդունված Հիվանդությունների միջազգային դասակարգչի՝ IX-րդ վերանայման, իսկ 2004թ.-ից՝ X-րդ վերանայման համաձայն: Դրանով պայմանավորված, հիվանդությունների որոշ խմբերի համար ցուցանիշների համադրելիությունը հնարավոր չէր պահպանել:

Մայրական մահացությունը բնորոշվում է որպես հղիությամբ պայմանավորված կնոջ մահ, անկախ հղիության տևողությունից,

The data on deaths are derived based on the registrations of Civil Acts on deaths which are provided by the regional divisions of Civilian Registrar’s Agency of RA Ministry of Justice.

Crude death rate is calculated as ratio of registered death events in the reported year to the midyear number of de jure population, per 1 000 population.

Age-specific death rates describe average death level in each age group. They are calculated as a ratio of the number of deaths at the given age to the average annual number of population (de jure) at appropriate age, resulted from population current estimate.

The source of the data on death causes are the records on causes of death compiled by the physician in the medical certificates of death. The above mentioned documents attached to the Civil Acts on deaths are provided to RA National Statistical Service for statistical processing. Before 2003, the statistical processing of Civil Acts on deaths by causes of death was compiled in accordance with the International Classification of Diseases of World Health Organization (WHO), 9th Revision, and since 2004 it has been compiled in accordance with the 10th Revision. On this account it was not possible to maintain the comparability of data for some groups of diseases.

Maternal mortality is the death of a women due to pregnancy irrespective of its duration, which occurred during pregnancy or within 42 days of

որը վրա է հասել հղիության ընթացքում կամ ավարտից հետո 42 օրերի ընթացքում, հղիության հետ կապված որևէ պատճառից, բարդացած վերջինիս առկայությամբ կամ վարման գործընթացով, բացառությամբ դժբախտ պատահարի կամ հանկարծակի առաջացած պատճառի:

termination of pregnancy, from any cause related to or aggravated by the pregnancy or its processing, but not from accidental or incidental cause.

Մահացության գործակիցն ըստ մահվան պատճառների՝ մահացածների թվաքանակն է ըստ մահվան առանձին պատճառների, հարաբերած մշտական բնակչության միջին տարեկան թվաքանակին: Ի տարբերություն մահվան ընդհանուր գործակիցների, տվյալ հաշվարկը տարեկան կտրվածքով կատարվում է 100 000 բնակչի հաշվով:

Mortality rate by causes of death is a measure of the number of deaths due to specific causes, scaled to the average annual number of de jure population. Unlike total mortality rate, it is calculated in units of deaths per 100 000 population per year.

Կյանքի սպասվող տևողությունը ծննդյան պահից - տարիների այն թիվն է, որ ծնվող սերունդը, միջին հաշվով, կապրի, պայմանով, որ այդ սերնդի ողջ կյանքի ընթացքում մի տարիքից հաջորդին անցնելիս մահացությունը յուրաքանչյուր տարիքում հավասար կլինի բնակչության մահացության տվյալ ժամանակահատվածի մակարդակին:

Life expectancy at birth is the average number of years that a newborn generation is expected to live, if the mortality pattern prevailing across all age groups of given generation equals current mortality rate of the given period.

Աղյուսակ 5.1 ՄԱՀԵՐՆ ԸՍՏ ՍԵՈՒԻ ԵՎ ՏԱՐԻՔԱՅԻՆ ԽՄԲԵՐԻ, 2010-2015ԹԹ.
Table 5.1 DEATHS BY SEX AND AGE GROUPS FOR 2010-2015

<i>Տարիքային խումբ</i>	Ընդամենը Total	Տղամարդ Man	Կին Woman	Ընդամենը Total	Տղամարդ Man	Կին Woman	Ընդամենը Total	Տղամարդ Man	Կին Woman	<i>Age group</i>
	2010			2011			2012			
Ընդամենը <i>այդ թվում՝</i>	27 921	14 593	13 328	27 963	14 618	13 345	27 599	14 268	13 331	Total <i>of which</i>
0-4	600	364	236	594	338	256	515	303	212	0-4
5-9	37	23	14	40	27	13	32	19	13	5-9
10-14	53	38	15	45	28	17	44	24	20	10-14
15-19	141	100	41	121	87	34	89	67	22	15-19
20-24	167	127	40	183	135	48	174	140	34	20-24
25-29	178	136	42	188	153	35	188	141	47	25-29
30-34	223	165	58	210	144	66	219	155	64	30-34
35-39	286	201	85	316	229	87	271	198	73	35-39
40-44	494	359	135	454	324	130	465	300	165	40-44
45-49	970	672	298	895	639	256	800	556	244	45-49
50-54	1 466	992	474	1 477	1 014	463	1 398	964	434	50-54
55-59	1 676	1 108	568	1 722	1 149	573	1 832	1 243	589	55-59
60-64	1 766	1 133	633	1 997	1 272	725	1 987	1 295	692	60-64
65-69	1 822	1 115	707	1 495	917	578	1 628	956	672	65-69
70-74	4 513	2 457	2 056	4 356	2 385	1 971	3 898	2 073	1 825	70-74
75-79	4 732	2 334	2 398	4 678	2 304	2 374	4 562	2 296	2 266	75-79
80-84	5 430	2 261	3 169	5 387	2 282	3 105	5 336	2 287	3 049	80-84
85 և բարձր	3 367	1 008	2 359	3 805	1 191	2 614	4 161	1 251	2 910	85 +
	2013			2014			2015			
Ընդամենը <i>այդ թվում՝</i>	27 196	13 829	13 367	27 714	14 219	13 495	27 878	14 302	13 576	Total <i>of which</i>
0-4	460	269	191	445	253	192	435	248	187	0-4
5-9	38	21	17	37	18	19	59	36	23	5-9
10-14	40	28	12	30	20	10	31	20	11	10-14
15-19	78	65	13	86	65	21	77	64	13	15-19
20-24	151	109	42	135	101	34	156	124	32	20-24
25-29	154	110	44	189	149	40	165	131	34	25-29
30-34	204	156	48	183	128	55	205	152	53	30-34
35-39	230	172	58	271	184	87	255	166	89	35-39
40-44	365	239	126	405	282	123	413	286	127	40-44
45-49	702	483	219	681	482	199	673	451	222	45-49
50-54	1 395	967	428	1 267	872	395	1 275	884	391	50-54
55-59	1 833	1 243	590	1 811	1 261	550	1 951	1 336	615	55-59
60-64	2 110	1 361	749	2 182	1 416	766	2 223	1 459	764	60-64
65-69	1 761	1 037	724	1 986	1 184	802	2 337	1 385	952	65-69
70-74	3 204	1 686	1 518	2 704	1 451	1 253	2 159	1 190	969	70-74
75-79	4 761	2 348	2 413	5 086	2 514	2 572	5 239	2 560	2 679	75-79
80-84	5 013	2 116	2 897	4 907	2 126	2 781	4 664	1 979	2 685	80-84
85 և բարձր	4 697	1 419	3 278	5 309	1 713	3 596	5 561	1 831	3 730	85 +

Աղյուսակ 5.2 ՄԱՀԱՑՈՒԹՅԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԳՈՐԾԱԿԻՑՆԵՐԸ, 1948-2015ԹԹ.
(1 000 բնակչի հաշվով)

Table 5.2 CRUDE DEATH RATES FOR 1948-2015 (per 1 000 population)

Տարի Year	Ընդամենը Total	Քաղաք Urban	Գյուղ Rural	Տարի Year	Ընդամենը Total	Քաղաք Urban	Գյուղ Rural
1948	10.7	11.2	10.4	1982	5.5	5.1	6.1
1949	10.8	11.0	10.6	1983	5.7	5.3	6.4
1950	8.5	8.6	8.4	1984	5.8	5.3	6.7
1951	9.0	8.4	9.6	1985	5.9	5.3	7.0
1952	9.1	8.5	9.7	1986	5.7	5.2	6.9
1953	9.6	8.7	10.4	1987	5.7	5.3	6.7
1954	8.2	8.1	8.2	1988	10.3	11.3	8.1
1955	8.8	8.8	8.8	1989	6.0	5.7	6.6
1956	7.6	7.5	7.7	1990	6.2	6.0	6.7
1957	8.4	7.9	9.0	1991	6.5	6.3	6.9
1958	8.1	7.1	9.2	1992	7.3	7.2	7.5
1959	7.8	7.3	8.2	1993	8.1	8.0	8.2
1960	6.8	6.4	7.2	1994	7.5	7.5	7.3
1961	6.4	6.0	6.9	1995	7.6	7.8	7.4
1962	6.6	6.0	7.3	1996	7.7	7.7	7.7
1963	5.8	5.5	6.2	1997	7.4	7.4	6.9
1964	5.8	5.4	6.4	1998	7.2	7.3	7.3
1965	5.7	5.3	6.2	1999	7.5	7.5	7.4
1966	5.5	5.1	5.9	2000	7.5	7.5	7.3
1967	5.4	5.1	5.9	2001	7.5	7.6	7.3
1968	5.1	4.9	5.3	2002	8.0	8.1	7.7
1969	5.2	5.0	5.4	2003	8.2	8.3	8.0
1970	5.1	4.9	5.4	2004	8.1	8.2	8.0
1971	4.9	4.8	4.9	2005	8.4	8.5	8.2
1972	5.2	4.9	5.7	2006	8.7	8.9	8.4
1973	5.2	4.9	5.7	2007	8.6	8.7	8.6
1974	5.2	4.8	5.7	2008	8.9	8.9	8.9
1975	5.5	5.1	6.2	2009	9.0	8.9	9.1
1976	5.5	5.2	6.0	2010	9.2	9.2	9.1
1977	5.4	5.1	6.0	2011	9.2	9.3	9.1
1978	5.5	5.1	6.2	2012	9.1	9.2	9.0
1979	5.6	5.2	6.4	2013	9.0	9.1	8.9
1980	5.5	5.1	6.3	2014	9.2	9.2	9.2
1981	5.3	5.0	6.0	2015	9.3	9.3	9.3

Աղյուսակ 5.3 ՄԱՅՐԱԿԱՆ ՄԱՀԱՑՈՒԹՅԱՆ ԳՈՐԾԱԿԻՑԸ, 2000-2015ԹԹ.
(մահը 100 000 կենդանի ծնվածի հաշվով)

Table 5.3 MATERNAL MORTALITY RATE FOR 2000-2015 (deaths per 100 000 live births)

Տարի Year	Ընդամենը Total	Քաղաք Urban	Գյուղ Rural
2000	52.5	46.8	62.1
2001	21.8	9.8	42.6
2002	9.3	14.4 [◇]	-
2003	22.4	17.7	30.4
2004	26.7	29.6	21.6
2005	18.7	21.0	14.6
2006	26.6	25.2	28.9
2007	15.0	19.6	6.9
2008	38.8	42.0	33.3
2009	27.0	28.3	24.8
2010	8.9	7.1	12.1
2011	13.8	14.5	12.7
2012	18.8	25.8	6.5
2013	21.5	14.9	33.4
2014	18.6	21.5	13.2
2015	16.8	11.1	27.3

Աղյուսակ 5.4 ՄԱՅՐԱԿԱՆ ՄԱՀԱՑՈՒԹՅԱՆ ԳՈՐԾԱԿԻՑՆ ԸՍՏ ՀՀ ՄԱՐԶԵՐԻ
ԵՎ Ք. ԵՐԵՎԱՆԻ 2007-2015ԹԹ. (մահը 100 000 կենդանածնի հաշվով)

Table 5.4 MATERNAL MORTALITY RATE BY RA MARZES AND CITY YEREVAN
FOR 2007-2015 (deaths per 100 000 live births)

Մարզ	2007-2009	2010-2012	2013-2015	Marz
Հայաստանի Հանրապետություն	27.3	13.8	19.0	Republic of Armenia
Երևան	23.4	8.5	8.4	Yerevan
Արագածոտն	17.3	16.5	0.0	Aragatsotn
Արարատ	27.6	8.8	8.9	Ararat
Արմավիր	19.8	17.0	28.0	Armavir
Գեղարքունիք	20.4	10.1	10.6	Gegharkunik
Լոռի	49.8	9.6	62.4	Lori
Կոտայք	60.4	17.5	27.2	Kotayk
Շիրակ	26.5	53.7	27.9	Shirak
Սյունիք	0.0	0.0	22.7	Syunik
Վայոց ձոր	0.0	0.0	53.1	Vayots Dzor
Տավուշ	20.0	0.0	22.6	Tavush